

Euskara-gaitasuna (≥ 5 urte). EAE eta Nafarroa

Definizioa

Euskal Autonomia Erkidegoko eta Nafarroako biztanleek euskara ulertzeko eta hitz egiteko duten gaitasun maila neurtzen du adierazle honek.

Hedadura

Euskal Autonomia Erkidegoa eta Nafarroa.

Aldagaiak eta kategoriak

- **Eremu geografikoa:** EAE, Nafarroa, Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa
- **Hiztun mota:**
 - **Euskalduna:** euskara ondo edo nahiko ondo ulertzeko eta hitz egiteko gai da.
 - **Euskaldun hartzailea:** Ez du euskaraz ondo hitz egiten, hala ere, badu euskararen nolabaiteko ezagutza. Zehazki, multzo honetan sartzen da honako baldintza hauetakoren bat gutxienez betetzen duena: Euskaraz “nekez” ulertzeko eta hitz egiteko gai da. Euskara “ondo” ulertzen du.
 - **Erdalduna (ez euskalduna):** ez da gai euskaraz “ondo” edo “nekez” hitz egiteko, ezta “ondo” ulertzeko ere.

Azpi-adierazleak (gurutzaketak)

Euskara-gaitasuna adinaren eta sexuaren arabera

Iturriak

EAEko Biztanleriaren eta Etxebizitzen Zentsua eta Estatistika, eta Nafarroako Biztanleriaren eta Etxebizitzen Zentsua

Iturrien ezaugarriak

Biztanleria eta Etxebizitzen Zentsuak eta Estatistikak hiru aldagai aztertzen dituzte: euskara-gaitasuna, lehen hizkuntza eta etxeko erabilera.

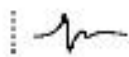
EAEn 1981etik jasotzen da euskara-gaitasunaren aldagaia, 1986tik lehen hizkuntzarena eta 1991tik etxeko erabilerearena. Hortaz, Euskal Autonomia Erkidegoan euskararen bilakaera berri izateko ikuspegi zabala ematen digu: hizkuntza gaitasunaren kasuan hogeita hamar urtekoa, lehen hizkuntzaren kasuan hogeita bostekoa eta etxeko erabilerearenean hogeikoa.

Nafarroan, 1991n neurtu ziren lehen aldiz euskara-gaitasuna, lehen hizkuntza eta etxeko erabilera. Ondoren, 1996an, 2001ean eta 2011n ere neurtu dira. Nafarroan hogeitaz urteko bilakaera ikus daiteke

EAEko emaitzak Mapa Soziolinguistikokoan jasotzen dira. Estatistika ofiziala da, eta 020702 kodearekin dago jasota Euskal Estatistika Planean. Adierazitako hiru aldagaiez gain (euskara-gaitasuna, lehen hizkuntza eta etxeko erabilera), beste bi aldagai sintetiko jorratzen ditu Mapa soziolinguistikoa: BILA indizea (euskara-gaitasunaren eta lehen hizkuntzaren arteko gurutzaketa) 1986tik, eta ERABIL indizea (euskara-gaitasunaren, lehen hizkuntzaren eta etxeko erabilerearen arteko gurutzaketa) 1991etik.

Iturrien arduradunak

Euskal Autonomia Erkidegoan datuen ardura EUSTAT erakundearena da, eta Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza egiten du datu horien ustiaketa.

	Nafarroan datuen ardura Nafarroako Estatistika Institutuarena da, eta Euskarabideak egiten du datu horien ustiaketa.
Lehenengo datua eta maiztasuna	Lehenengo datua: EAEn 1981 eta Nafarroan 1991 Maiztasuna: EAEn bost urterik behin (Biztanleria eta Etxebizitzaren Zentsua eta Estatistika tartekatuz). Nafarroan hamar urterik behin.
Datuak osatzeko metodologia	Biztanleriaren eta Etxebizitzaren Zentsua eta Estatistika egiteko, metodologia mistoa erabiltzen da. Izan ere, Biztanleen Erregistroa oinarritzat hartuta, laginetako informazioa eta administrazio iturri ezberdinak konbinatzen baitira. Metodologia hori 2006ko Biztanleriaren eta Etxebizitzaren Estatistika osatzeko erabili zen lehen aldiz. Aldaketa metodologiko handia izan da, eta Europako hainbat estatistika-institututan (Suediakoan, Finlandiakoan edo Herbehereetakoan, esaterako) erabiltzen da.
Informazio osagarria	
Argitalpenak eta txostenak	http://www.euskadi.eus/informazioa/ikerketa-soziolinguistikoak/web01-a2lingu/eu/ http://www.euskarabidea.es/euskara/euskara-nafarroan/datu-sozio-linguistikoak
Galdesorta	http://eu.eustat.eus/estadisticas/tema_25/opt_1/tipo_8/ti_Biztanleriaren_eta_etxebizitzaren_zentsuak/temas.html